

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 fr. Félévre 1 frt 50 Kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előzetési pénzek és reklamátók a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felőlős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr.
többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyitlér petitsora 25 kr.

A vaskapu szabályozása.

Magyarország megnyitotta Európának a keletet. Mult héten robbant föl az első szikla abból a tömbből, mely a Duna közepén ég felé meredezve elvágta a közlekedést, mely a nyugatot összeköthette volna a kelet tartományaival.

Örvendtes esemény, melynek főleg Magyarországra nézve lesznek áldásos következményei. A magyar kereskedelem felvirágzásának és így nemzetiségünk fejlődésének egyik legfőbb feltétele az, hogy oly piacot teremtsünk terméseinknek, ahol nem kell tartanunk a külföld öldöklő konkurenciájától. Az ily új piacok kikutatása és hozzáférhetősége a Vaskapu szabályozása által meg lesz könnyítve és midőn a nagy mű elkészül, Magyarország gazdasági életében óriási fordulat fog beállni és meg fog szünni a tepsedéshez hasonló állapot, melyben most leledzünk.

Hogy mily fontos közigazgatási jelentősége van a Vaskapu szabályozásának, abból is kitűnik, hogy a legnagyobb magyar, Széchenyi István gróf is már élénken foglalkozott a tervvel, de meg lett gátolva a kivitelben.

Most Baross Gábor vette kezébe az ügyet s a munka a mult héten lőn megkezdve a magyar-osztrák és szerb kormány tagjainak jelenlétében.

1856-ban a párisi kongresszus a dunai hajózást szabaddá tette, megszüntette annak lehetőségét, hogy bármely állam egyoldalúan használja ki a vaskapui katarakta forgalomképessé tételének előnyeit. Viszont azonban egyetlen állam sem lett volna hajlandó a milliókat megemésztő munkát saját felelősségére és költségén elvégeztetni a nélkül, hogy garanciát ne nyert volna beruházásai megtérülésére.

Ezért a szabályozás valamely ország által való végrehajtása csak akkor jöhetett komolyan szóba, midőn az 1871. évi londoni szerződés jogot adott hajózási illetékek szedésére eladdig, amíg a munka költségei fedezve vannak.

Magyarország már akkor érezte természetadtá hivatását a mű megtestesítésére. Ezért küldte ki három esztendő múlva Törökországgal azt a vegyes bizottságot, a melynek tervei képezik a most megkezdett munka alapját.

Az orosz-török háború után 1878-ban a berlini szerző lés tényleg Magyarországra ruházta a Vaskapu szabályozását, megadva nekünk a hajózási díjszedés jogát és azt a köteletséget róva a parti országokra, hogy a magyar államot minden rendelkezésükre álló eszközökkel támogassák.

A munka tehát megkezdődött. Ma-

gyar technikus áll az élén. Wallandt miniszteri tanácsos vezeti Orsován a munkálatokat és vele együtt magyar mérnökök dolgoznak a nagyszabású mű kivitelén.

A hajózási jog csak addig tart, míg a munka költségei fedezve vannak. — Európának az alsó Dunát érintő hajói fizetik meg a szabályozás árát, melyet a magyar kormány előlegez az állami pénztárból, és ha majd a költségek fedezve lesznek, a szabályozott Al-Duna Európa közös tulajdona lesz ismét.

A munka az eddigi terv szerint 1895-ik évben be lesz fejezve, ez évben adják át a forgalomnak. A költségek körülbelül 7 millióra rúgnak, mely összeggel pár év múlva megtérül, de ekkor is Magyarországgal lesz a dísség, hogy a nagyszerű mű az ő kezdeményezése és az ő pénzén készült el a világforgalom számára.

Muraszombat—alsó-lendvai vasút.

A muraszombati gazd fiók-egyesület által kiküldött bizottság az alábbi memorandumot a dél vasut-ügyünk érdekében Vasvármegye alispánjához:

Nagyságos alispán ur!

A 19-ik század utolsó tizedében már seaki sem kívánja azon sarkigazságunk bizo-

Bolygó csillagok.

— Elbeszélés. — Irta: Krepelka Iare. —

A ki fenn, az északi falvakban járatos, bizonyosan ismeri fogja az Ivánesik Frankát. Mert a mint az utas egyik hegyzszakadékból lépön, hogy a máikat megmássza, szép kis faluban találja magát, mely a két magas hegy között úgy néz ki, mintha óriási alagút volna, melynek tetéjét a kék ég borítja. Ebben a faluban lakott az Ivánesik Franka.

Valahány-zor egy tót leányról hallok beszélni, mindig úgy képelem magam elé, a mint ott áll előttem; meztelen lábait vastagon borítja a föld, színtelen szoknyájáról lelőgnék a ezafrangok kék kötélyére szélesnyű alakokat rajzoltak a foltok, melyek a munka közben tapadtak oda; színes pruzsilkját számtalan helyen megfoltozta, nyakat fakó kendő-1 bekötve, arcaát piszkosan, haját kusztalan. Bizony szomorú kep az. Az arca barna a naptól. A kez durva az erős munkától, a haját nem lehet szépen kifésülni, nem lehet másit kötni rá, hat úgy marad borzasan, össze-vissza. Aztán a ruhát sem lehet szépen kismítani, megvasalni, rüh-ott megfoltozni, mert az idő pénz, küőőösen annak, ki két kezével keresi a kenyerét — hat a szoknya marad rongyosan, a kendő piszkosan, a derék porosan.

De Ivánesik Franka nem ilyen volt. Az ő pruzsilkja is csak olyan szövethől volt, mint a többi,

a szoknyáját is csak maga varrta, mint a többi, a kötélye sem volt finomabb, a fejkendője sem volt drágább, mégis mennyire különbözött a többitől! Mert a szoknyáról nem lógtak ezafrangok hanem tiszta sima volt; a pruzsilkot nem borította felt, a kendő nem volt fakó, a fej nem volt bozontos — hanem szép sima, ragyogón tiszta. Aztán olyan kezekiásan tudta odalézni kötélyének az egyik sarkát a szoknyája kötéséhez, olyan szépen eligazította a ranzokat, mintha született varró nő lett volna. Szép fekete haját gondosan igazgatta, figyelven összelotva, aztan egy szép piros kendővel körülkötötte, mint ahogy a ezagánylányok szoktak. A pruzsilkja meg mindig új volt, oly huzelgyebe simuló farsú term-tőlés s hogy még esinosabb legyen, atkötötte azzal a széles sárga szíjjal, mit egyszer egy nagy úrtól kapott, ki itt járt rovárokat gyűjtteni.

Meg milyenek voltak a többi leányok! Azeuk barna, seplős, némelyiké híműs, az ajkuk hegyesen kiáll, a bőrük durva, kezdő redős, piszkos. Frankának arca fehér volt, mint a patyolat, bőre finom, mint a bár-ony, ajka gürböllyű, keze hófehér. Aztán az a boldogság piros kendő ott a fején oly jól illett arcaához, rózsaszínűvé tette, szorosan simuló a dús fekete hajhoz. Kis kezével mindig a kötélye szelén babrajt s arcaát mindig ott állt az a tiszta, gyermekedő mosoly. Búské volt rá az egész falu. Igaz ugyan hogy az öreg asszonyok mindig beszéltek, hogy grófkö-asszonyoknak született, nem szegény lányoknak, nem is tesz semmit, csak elfűzi azt a kis ebédet, nem is dolog az! Aztan egész nap ezicizomázza magát, b-azeg ráér vesződni a ruhájával, még meg is foltozhatja, ki is vasal-

hatja. Elég bolond az apja, hogy hanyélesre szoktatja szegény ember letere nem küldi dolgozni a többi leányval. Kapalna csak a forró napon, izzadna csak a dolog mellett, bizony nem lenne oly finom a keze, oly fehér az arca.

A lányok meg irigykedtek, hogy nem olyan szépek, mint a Franka, az ő arcauk lesül, kezük megdurvul, lábukat felsérti a kemény rög. Nincs annyi idejük, hogy rendbe hozhatnák a hajukat, felelőcomázhatnák magukat, mint a Franka, mert dolgozni kell, izzadni a nap tüze alatt, való is oda esinosog, való is oda finom bőr! . . .

De azart mégis búskéek voltak Frankára. Ha valaki városi ember jött, mindjárt elvezettek a Franka ablaka alatt, ha a gróf kihirdette, hogy száz aranyat ad hománnyul a legzebbő leányoknak, búskéek küldöttek el Frankát s titokban örültek, hogy legyőzhették a többi falut, hogy mégis csak közülök került ki a legzebbő leány. Hat az Ivánesikék! Pedig hat szegény emberek voltak, az apa csak egy part üveget arult, mint a többi tót, egyszerű gyölesban, melyre csak a tólokak van privilegiumok, aztán minden hómájában csak egyszer kétszer jött haza. De ilyenkor aztán volt öröm! A boldog apa übe vette leányát, örökig elringatta terdén, mint mikor még kis leány volt, sőt még énkelte is azt a dalt, melyly-1 esténként elaltatta. Össze-vissza esokolba, hogy elég legyen egy hónapra, lelkebe véste szép vonasait, természetét, mindenét. Mert bizony keserves a vándorló tót sorsa! Egész nap jár, kel, foltoz, csak az este az övé, azt sem tőlh-től családja körében. Ágyat vetnek neki valahol a pajtában, nyirkos szalmából, nem is kap melegítő bundát sem. És mégis, ilyenkor

nyitását, hogy a vasutak az anyagi gyarapodás azon csatornáit, melyeken át ugy az egyéni, mint a közgazdasági alkotó-elemek szétáramlanak a családok, népcsoportok és nemeselek között.

A kétségszűnhetetlen igazság eredményezé a szerény körben működő muraszombati gazdasági egyesület azon mozgalmát, melynek fogva az a legutóbb tartott választmányi ülésen egy Muraszombatot érintő vasút létesítésének eszméjét magáévé téve s annak előkészítését, mint működésén irányának legközelebbi célpontját kijelölte.

E mozgalmából keletkezett szűkebbkörű bizottság fordul most Nagyságodhoz, hogy kitűnő szakértelmét s országos ismert ügybuzgalmát — hogy az irányód köröknél érvényesíthető hathatós befolyását egy, Muraszombatot érintő vasutonal létesítésének megnyerje.

A vasutonalak létesítésének kérdése — a mozgalom, melynek célja egy nagyobb vidéknek természeti központját s ezzel általában az egész vidéknek értelmi és fizikai erejét a nagyvilággal, illetőleg egy kulturális empiriummal összekötni, általában és első sorban a közgazdaság emelésének kérdése. Nem így van ez minálunk, ahol a sajátlagos viszonyok folytán ez másodrendű kérdésé válik.

Muraszombatnak s vele az egész járásnak mostoha földrajzi fekvése jutott osztályrészül. Ugyanis kiterjedésének egész hosszában a stájer határszélén nem bír a közelben egyetlen hazai központtal vagy csak figyelemre méltó jelentékenyebb községgel, mely akár gazdasági-, akár értelmi fejlődésének a magyar kultúra kiindulási pontjából adna irányt. A magyarországi oldalról való összeköttetés teljes hiánya a muraszombati járás lakosságának azon óriási többségét, amelynek nem jutott szerencsés osztályrészül gondolkodás-módját a magyar nemzeti művelődés egy-egy központján alapozni, egy valóságos dejes kapcsolatban tartja a szomszéd Stájerhonnál, amely többség mivel a régi megszokás alapján áll és gondolkodik, nem is képzelt jobbat és czelszerűbbet, mint a mi Stájerhonnól s általában Ausztriából származik. Egy szóval habár fáj, de igaz s meg kell vallanunk, hogy nálunk a magyar alkotmányos élet visszaállításának harmadik évtizedében még a nép

zömében ha él is a magyar hazához való tartozásnak tudata, ez még csak gyenge csira, melynek ápolása és erőteljes növénynévé való fejlesztése az eddigiekől eltérő módokon és eszközökkel válik lehetővé. S e tekintetben az általános nemzeti öntudatra ébredés utolsó időszakában mi inkább hátra mint előre mentünk, mert midőn minden oldalról a közlekedési viszonyok mostohaóságának eredményeit észleltük, öt év előtt megnyitott a csak egy órányi távra első regedei vasut, a hirtelen előállott közlekedési előnyök csabos pressiója alatt az is megszűnt a magyar ipar kereskedelem s általában a magyarországi összeköttetés felé gravitálni, aki azelőtt — habár szintén áldozattal, de hazafias örömmel tette azt, Ma ott állunk, hogy összes kereskedelmünk Stájer fele irányul s iparunk teljesen hátrébe szorult az ausztriai iparcikkek közvetlen s épen azért első importálása folytán.

Hogy az idegen kereskedelmi és ipari félytonos sűrű érintkezés járásunk szláv ajku népre hazafias szempontból nem a legdvősebb befolyást gyakorolja: az nagyon könnyen érthető.

E szomorú állapotokon segíteni, lehetőleg változtatni hazafiai kötelességünk minden módon és minden eszközzel.

Ezen módokon és eszközöknek elsejét, egy határozott nemzeti irányban való előhaladásunk létrehozandó épületének alapkövet: Magyarországhal való közvetlen vasuti összeköttetés kell hogy képezze.

A helyzet körültekintő megismeréséből merített meggyőződésünk egész teljével ismétljük, hogy nálunk a magyar va uti összeköttetésnek hiánya s a külfölddel való éleik és könnyű közlekedés pár év múlva egész járásunkat egy az eddigieknél még szomorubb állapotba fogja sodorni a magyar nemzeti érelem szempontjából.

Az általunk contemplant muraszombati-alsó-lendvai vonal — mert tekintve járásunk földrajzi fekvését, csak ez egyetlen magyar összeköttetés jöhet számításba — mennyire fogja magát rentirozni, egyelőre egész biztonsággal nem tudjuk megállapítani. De hogy a vállalat egyéb e nemű vállalatokhoz képest nem lenne épen az utolsó: erről kezeséget nyújt ezen, nagy uradalmakban s a lehető legjobb módú földművelőkben elég gazdag vidék, valamint azon nem épen alapnékül

remény, hogy e vasut magához fogja vonni majdnem nagyobb részét azon ténylezőknek, melyek jelenleg egy külföldi, a regede-spiel-feldi vasutnak képezik fenntartó élet-erét. S ha ez sikerül — amiről kételkednünk alig lehet — ugy a muraszombati alsó-lendvai vasut nem csak e vidéknek vállának hasznára, nemcsak szellemi előnyököt biztosítosna a magyar nemzeti eszmének: hanem a modern állami gazdálkodás egyik nagyjövedelmességű agat, a magyar vasuti hálózatot is egy nem ugyan túlnagy, de termékeny s szép jövővel bíró vidékkel gazdagítaná.

Az eddig mondottak után alulirott bizottság bátorodik Nagyságodhoz azon alázatos kérelemmel járulni, kegyeskednék bennünket bölcs tanácsaival utbaigazítani: mik volnának a legközelebbi teendőik, s mily irányban, oly célból, hogy a fentebb vázolt körülményeink között egy muraszombati-alsó-lendvai vasuti összeköttetés lehetővé tétessék? s ennek megkezdése után hathatós közbenjárásával ügyünket, mely nálunk egyttal a magyarországi ügye, minden módon és uton, ismert szakértelmével és tetterével diadalra juttatni.

Midőn magukat és gyűnket ismert hazafias jóakarataiba ajánljuk, kiváló tiszteltünk őszinte nyilatvántása mellett maradtunk

Muraszombat, 1890. szept. 16.

GRÓF BATHYÁNY ZSIGA,
elnök.
KOVÁCS KÁROLY,
alelnök.
DR. IVANÓCZY FERENCZ,
POLLÁK PONGRÁCZ,
TAKÁCS R. ISTVÁN,
bizottsági tagok.

Magyar gazdasági gép-ipar.

Ami sajuálátos események után, melyeknek színlelési külföldi intrikusok aknamunkája következtében a magyar foggyergvár volt, kedves szomszédaink máris kéznek a magyar ipar fejlődő-képeségéről olyan hangon beszélnek, mely kétségbe ejtően hasonlít a halotti beszédhez, melyet nevető örökösök tartanak záruló sírok fölött.

A foggyergvár gyáros bukását felhasználni vélik a magyar ipar elterveleságanak ezafolatára és ahol csak alkalom nyílik, espedkek-titk a magyar ipart a faluvalakodott góg ama kicsinyű kifejezéssel, mely egész a sarga földig képes lerántani mindent, a mi érdekeiknek nem áll szolgálatában, vagy egyenesen érdekeik ellen merészkedik fölvállást kötneni.

„Hogyan?”

„Hát úgy. Amak a szive fájni kezdett, annak a lelke nem talált nyugalmat, utána futott volna oda is, hol az ember megemésül, hol a hullása örökre eltűnt.”

„Hát aztán mi történt?”

„Köz mindn * — É: itt elmondta a szegény legény történetét, ki legszébb volt a világon, hogyan szeretett a tündérbe, hogyan látta meg egy este, hogy futott a fűtér után, ki moolyogva nyújtotta felé kezét s hogyan veszett el.

Az Iván gyerek meg hallgatta, mert ő ilyen szepet meg sokasán hallott.

Csak azért haragudott, hogy mért volt annak a tündérnek arany haja, miért nem fekete, mint Frankának. Akkor aztán ő is beleszeretett volna a tündérbe, ő is követelte volna hivását s ő is elveszhetett volna a hullámban. Mert az Iván gyerek tovább figzte azt a mesét. Az a szegény legény bizonynyal nem halt meg hanem új, boldogabb életre ébredt! A tündér lett a feleség, ki forró ajkával esőkölta, puha karjával ölelte. Amak a mesének csak így van szép vége. És milyen szép tündér lett volna Frankából! Halbésztén lefogott volna a hullám utána uszott volna szép fekete haja . . . milyen szép lett volna! Ilyenkor aztán Franka chevette magát, megezhálta az Iván fiúkat s azt mondta neki: „Milyen boldonas vagy te Iván!”

Iván meg neki máris beszélt. „Ő azt beszélte el, mit a tisztlendűrtől tanult, ki olyan tudós volt, hogy folyékonyan beszélt latinul, meg olyan fura görög bűnököt tudott a papra várni, hogy az ember szinte nevetni helé. Emondta neki, hogy a régi-iki milyen boldonas voltak! Volt egy istennőjűs, kit a legszébb asszonynak képzéltek, szépen i-pingáltak le épen mit ha csak az a tündér lett volna, ki azt a szegény legényt ele-álította. Aztán hogy a régi királyok milyen boldonas nagy toronykat építettek, a talpa szél-s volt, a hgy-e ucsos, épen mint a templom tornya. És beszélt csodás dolgokat, hogy maga is álmeledott bele.

(Folyt. köv.)

oly szép képek lepik meg a szegény tójt azon a nyirkos szálnán, mintha csak tójt! Isten, hol aludna.

Behunyja szemét, megjelenik előtte leánya, a szép Franka, most is babrál a köténye szélével, mosolyog is rá, meg is eskölja, meg is öleli, mintha csak otthon volna. Az első nap el kezd ogni az első esők helya, második nap a második s így minden napra jut egy, sőt sokszor kettő, három is. Ő meg ölebe veszi, riogatja esedessen, altatja édes dalával, meg be nem hiúyodnak azok a szép szemek s a kis léány nem száll almban fel a menybe, mint kis léány korában mindig. Akkor esedessen lelezi az ágyra, gondosan betakarja s ő elalszik mellette, ő is felszall a menybe utána, ott ismét találkoznak s újra kezdik a boldog napot. Hát ezért kellett annyiszor megeskölnia. Ha haza jött fáradtan, Franka áttölte, dédelgette, most meg ő dalolt neki, ő altatta el s egyszer csak azon vette észre magát a tót, hogy az erje vissza-jött s ismét oly jó k-dvli, mint előbb. És ez így ment mindig.

Annyit mindig kérelett az apa, hogy nem szorult a léány munkájára; az asszony színtén értelt-ek mesterséphez egy kiesti, hát csak onnan is esöppent valami. Így aztán éleik boldogok. E-ténkiint elhatározott hozzájuk a falu legvagyonosabb emberének, az öreg Petrasek Ivánnak ha-onneví fia. Olyan igazai tót gyerek volt. Jó szívű, olvadékony, ha néha goromba is egy kicsit, Hosszú, csupasz arczán meg volt a tót típusz. És istenen, hisz azok a tótok olyan egyformák! Iza, hogy egyiknek herkulési terméte, óriási labák vannak, a másik kicsiny, vézna mégis annyira hasonlítanak egymashoz. Hosszu, sörényes hajuk egész a vállukig lógoz, szemek pi-zognak, széles, lapos orruk árnyékot vet verles szűrös arczukra. Ilyen volt a Petrasek Iván is.

Ugyan az a fej, fekete széles, lapos kalap épen olyan, mint a hold fény-tölekek. Hanem hát jó, vagyonos, sőt talán még a legszebb gyerek is volt a faluban. Az apjának birtoka esodogató kép gyanant terült el pár száz holdnyira, termelt rajta minden, itt zóld, ott sarga, amott homok szíű

volt. Ugy nézett ki, mint egy óriási rajz-lep, melyre különböző színek vannak szépen kifevete. Meg a fehérre me-zolt, verandás ház, háta mögött hosszú, széles kert, melyben a gyümölcs dominált s óval, gyönyörű örököség mosolygott ifju Petrasek Ivána.

Mg is becsülték a faluban, léányok, férfiak egyaránt. Pedg hát neki is egy kellett dolgoznia, mint a többinek, mert az apja nagyon malvezős ember volt. Olyformán gondolkodott, hogy aki nem szokja meg a dolgot, annak a legnagyobb örököség is kiest lesz a predzásra. Azért már gyermek korában is munkára szorította . . . Petrasek Iván mind minden este eljárt az Iván-eszkek portájára. Már most gyermekek együtt játszottak. Frankával, utóbb sem tudtak elválni egymástól. Olyankor aztán kűltek a verandán a kis padra, vagy kimentek a kicsiny kertbe mely ilatkozott a sok virágtól. Franka bokréttát kötött, tele tűzdelé a hajt, majd az Iván nagy kalapjára is tűzött egyet. Aztán mikor sötétbött lett, leültek a padra s me éltek egymásnak boldos történeteket. A léány azokat mondta el, mit az apjától hallott, s mintha csak beleléte volna magat, szép arca kipirult, szemek tágra nyíltak s úgy mesélte azokat a fura históriákat:

„Füled Iván, ott is folyt olyan szép patak, mint a mi falunk mellett. Amak a partján is nyíltak virágok, zóldelt a buja moh s felette kergőtöztök a le-eske, meg a szatokból. Fügő-kát ján szódták a fe-eske gyorsabban tudott repűlni, hanem olyan boldos volt, hogy ha meglátott egy begerat, mindig azt kergette, nem is törődött a fe-gőskával. Így aztán mindig ő volt a vesztett . . . Amak a medrét sem be-le-tett látni, olyan mély volt. Csak néha eszállt fel egy-egy sugár, mintha a hold fénye süttött volna rá; csak néha locsant fel a víz, mintha követ lapítottak volna belé. Itt lakott a vizitündér. Az ember nek nem tudtak, nem is félték. A vízi tündér pedg minden este kijött a part mellé. Halbésztén lefogott a vízben, arany haja utána uszott, hóf-hér arczán égi báj tűdőköt, mint az istennő k. Ha ranézott valakire, azt megbabonázta . . .”

Mikor a konkurencia egészséges versenyt íly módon beteges irigységessé fajulni és az üzleti éleveségét az üzefurfang nyugalmasáival felcserélni látuk: akkor a hazafias sajtó köteles betöltözött erővel foglalni állást a hazai ipar mellett és kimutatni, hogy a külföldi verseny ráfogásai üres szappanbuborékok csupán, melyek a legelőbben röpködhetnek, de szétpattanásukkal ártalmunkra nincsenek.

Nem ártanak az ily kiszennezett ráfogások a magyar iparnak, mert vannak ipartelepeink, melyek rövid idő alatt olyan virágzásra tettek szert, hogy még a mindent sötétben tekintő rozsakarat is elismeri kénytelen. Tényekkel szemben megszűnik a kétség vitatkozása és ott, ahol eredményeket mutatnak fel, hiába beszélnek meddő-egyérl.

Az „Első magyar gazdasági gépjárá részvénytársulat” egyike azon magyar ipari telepeknek, mely gyökeresen képes desavouálni mindazt, mit rozsakarónak a magyar iparról forgalomba hozni törekednek. Csak nézzük meg gyári telepét, mely a fővárosban a külső váci körút 7. sz. alatt van berendezve!

Ennek a részvénytársaságnak az üzlete ma már oly virágzásnak örvend, hogy egy maga is igazolni képes a magyar szorgalom és iparképesség felteletét. Árúinak rendkívüli jóságá olyan széles piacot biztosított önmagának, hogy az idén külföldön is számosan érkeztek a megrendelések és a gyár — mely első sorban magyar kommittésait igényezett kielégíteni — kénytelen volt nem egy esetben a külföldi megrendelést mellőzni.

A gyár, mely áruinak szoliditása következtében nagy híre kapott, a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozott az egész nyár derekáig és ma mégis teljesen kifogyott a készletből, annyira, hogy munkásainak a számát megháromszorozta és éjjel-nappal dolgoztatott.

Luce egy pelda a sok közül, mely világos bizonyítékul szolgálhat arra, hogy a magyar ipar nemcsak életképes, de — hogy a magyar munka szoliditása és a magyar kéz ügyessége immár elismerést követel magának a külföld előtt is.

A magyar gazdalközönség melynek érdekei a gépjárá erdekeitvel egyezően összeállniuk, legelőbben állanak egymással; az egyik támogatása a másik jólétének az alapvetője. Ezt szem előtt tartva, a gépjárá első sorban azon van, hogy a magyar gazdák köréből vett megrendeléseknek eleget legyen és hogy ezt annál nagyobb pontossággal megtehesse, a magyar gazdák igen helyesen eslekedjenek, ha géprendeléseiket nem az utolsó pillanatba hagyják, amelynek hátrányát az ideu — sajnos — oly sok gazda érezt meg. Állj van község, melyben ne stünyeljen legalább egy gazda, hogy megrendelésével megkésített és akkor jött, mikor a szükséglet már a kőrmére egett.

Kívánatos volna, hogy gazdáink szükségleteiket jó előre tudatják a gépjárá üzletvezetésével, mely az ekkép nyert időt képes volna a megrendelt gépek esetleges tökéletesítésére, vagy a viszonyokhoz való idomítására is felhasználni, mi által a gazdalközönség érdekeit még fokozottabban is szolgálhatja és a magyar ipartelep iránti bizalmát a legszelebb körökben terjeszthetné és teljesen kiszoríthatna minden tákolmányt amit a külföld ránk erőszakolni igyekszik.

Hírek és különfélék.

— **A kitüntetett Vas megye.** A bécsi államtanárs gazdasági kiállítás f. hó 3—9-éig tartott időleges állatkülföldi kiállítás, melyben tisztán magyarországi tenyésztők vettek részt, Vasvármegye gazda közönsége és gazdasági egylete kiváló elismerésben és kitüntetésben részesült. Nemesak az első és legmagasabb díjat nyerte el vasmegyei kiállító, de az összes huszonhárom díj közül 13-at szintén vasmegyeiek kiállító érdemelték ki.

— **Nyitváson számadás.** Sürbháza községben 1890 évi szeptember hó 7-én az önkéntes tűzföld-egylet által megtartott nyári táncmulatság alkalomával az összes bevétel volt 117 frt, a kincés 43 frt 13 kr. s így maradt tiszta jövedelemként 73 frt 85 kr., mely összeg az egyelet alapvágyainak esztőlételt. Felülfizetésükkel a következők egyének voltak zsebek járulni: Mura-szombati önk. tűzföld-egylet 9 frt. Vargöl György 4 frt 40 kr. Pintér Géza 3 frt. Pavlics István 6 frt. Pavlics István ifju és Most Rész 2—2 frt. Obál Mihály és Váñez József egyenként 1 frt 40 kr. Pollák Pongrácz, Kirchelner Gyúntó, Heimer Henrik, Kúzmics István, Falvai György, Skrabán Ferenc, Csaplovics Ferencz. Szapacs István, Menták Ede, Ruter N., Szociés István és Szincz István 1—1 forintot, Schneider N., Péntek János, Reichardt Ede, Kúzmics N., Molnár János, Fasching János, Benkó Lipót, Szélessy Géza, Sparas Mihály és Bruncsics Tamás egyenként 70 kr. Kaufmann N. 50 kr. Siftár József, Ziskó György, Csipóti Miklós, Deubán János, Skrabán János, Pamperl N., Konezer István, Küllies István, Hanzl Lipót, Sável Ivan, Frankó Ivan, Szincz Lajos és Szapacs Miklós 40—40 kr. Neuman Mór, Benkó Ivan, Obál Jánosné, Vreccics Ferencz, Hima

Sándor, Kolossa Ferencz, Fuizs Mátyásné, Pretner János és Rituper Janos egyenként 30 kr. Takacs R. István Hodoscsé Ivan, Báz Józsefné, Skrilócz Miklós, Siftár Mátyásné, Vuesák Sándor, Kiss N., Vreccics Istváné, Solbár Ignác, Benkó Károly, Koltai Pál és Siftár Istváné 20—20 kr. Gödér Gusztáv, Pavel József, Bencsecs Ivan és Szersén József egyenként 10 frt. Eme nem várt kedvező eredményt a kegyes felülfizetés és résztvevők a kezdet nehézségeivel küzdő egyeletünk nevében vegyék mélyen érzett hálás köszönetünket. Sürbháza, 1890. évi szeptember 15-én.

A rendezés.

— **A bíróságok köréből.** Saáry József aljár ásbíró szabadságidejét kitöltvén, állását e hó 19-én ismét elfoglalta; ugyanekor Kovács Károly kir. aljáró kezdte meg szabadságidejét, a mely október 13-áig tart. — Pollák Pongrácz főszoalgrbíró egy havi szabadságideje szinte lejárván, folyó hó 20-án a hivatal vezetését újból átvette.

— **Beküldetett.** Ismét egy újabb adat. Nem szólunk róla, ha nem szolgálja igazolásunkra s annak bizonyosságát, hogy midőn lapunkban már a folyó évben két ízben is erőlesen sürgetve volt az állami iskoláknak az erre alkalmas iskolai épületben concentrálása. — nekünk, és nem az iskola-gondnoknagnak volt igaz, amely a tanulmányokhoz intézett relatiójában az eddigi állapot fenntartását javasolta. A múlt szerdán történt ugyanis, hogy az Aedaltársnő által kezelt leányiskola udvarára — amely oly szűk, hogy azon egy szekér alig fordulhat meg, — a hazulajdonos egy göcséplőgépet állított be, az iskola ajtajától alig néhány lépés távolban, s az ott pófként és dörömbölt az egész előadás alatt, illetőleg mindaddig, míg az összes gabona-készlet kicsepeleve nem volt. Az ember el sem hinné, hogy ilyesmi Mura-szombatban, a járás székhelyén megtörténhessek.

— **Szíves tudomány!** E lapok múlt számában közölt ajánlás folytán zongora- és műzenei tanulásra elegendő számu növekedés jelenkezvén, van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy folyó szeptember hó 20-én Mura-szombatban néhai Pinter Miklós kir. közejjelőt úr özvegyének házában levő lakásamon letel-pófként és az előadásokat október hó elszejével megkezdem. Jelutközöket addig is szívesen fogadok. B-látnice, 1890. szeptember 11.

Payer Lenke.

— **Körzejjelő-választás.** A folyó hó 18-án Martonhelyen megtörtént körzejjelőválasztás alkalomával egyhangulag Keresztury Kálmán oklevéles jegyzővel lón a martonhelyi körzejjelő állomás betöltve. Öszintén üdvözöljük és kitartást kívánunk a fiatal jegyzőnek új állomásán!

— **A halmosi részvényes méltéleap** hajdina-méle kaptható Takács R. István részvényes tag urnal üvegekbe eszomogolva. Egy-egy üvegben 110 kító van s ára 85 kr. Ajánljuk a mézkevelő közönség figyelmébe, annival inkább, mert tiszta s élvezése az egészségre jótékonyan hat.

— **A szűret közeldetével silány** kilátásokat jelneke levezelőiünk egy a bortermés minősége, mint mennyisége tekintetében; — azért nem ajánlható eléggé az érdeketleket és az illett hatóságok figyelmébe, hogy a szűret határnapját minél későbbre halasszák, és ne hallgassanak azon korcortokba beszédre, kik jobb szeretik a több lórt, mint a jó bort!

— **Gondatlanságból emberölés miatt** került vizsgálat alá Zalkó Franciska vasveszeti lakos, akinek gondozására volt húza másfél éves unokája, ez azonban folyó hó 13-án, miattal az öreg anyja a házbán foglalkozott, az udvaron levő töcsöbá esett és megfuladt.

— **Zala-kis-Kanizsáról** írják, hogy e hó 14-én a tiszti lövésverseny szerencsétlenség történt. Az akadály-versenyből három lovas bukott lováról. Perényi báró hadnagy oly szerencsétlenül esett, hogy nyakát kitérte s most halálán van. Lova is súlyosan megérsült. A másik két lovasnak nem történt baja.

— **Érdekes jogügyi esetet** tárgyalni legutóbb — mint nekünk írják — a szabadkai városi közigazgatási bizottság; Kozla Teréz helybeli születésű asszony elhagyta a Beodrin lakó férjét, Czirly Józsefet. Ez a kalocsai szentszék előtt emelt panaszában az asszony visszaváltását követelte. A szentszék a házfelekre néve kimondta az együttes kötelezettséget és illeténeke fogantatására felkérte a szabadkai kapitányi hivatalt, mely azonban a fogantatást megtagadta. A felebezés folytán a tanács a kapitányi ítéletét megokolásnal fogva helybenhagyta. A miniszterium a hozzá felterjesztett ügyben hatáskörrel túllepni nem akarván, az iratokat a közigazg. bizottsághoz küldte le, a mely Vojnicz Félix főjegyző előadás alapján egyhangulag elhatározta, hogy a nőt férjéhez visszavereteli.

— **A föld összes újságai.** A föld kekrekegben megjelölő hírlapok száma összesen 41 ezer. Ebből esik kerek 24 ezer Európra és pedig 5500 Németországra, 3500 Osztrák-Magyaróra 4 ezer Angliára, 4100 Franciaországra, 1400 lap Olaszországra, 550 Spanyolországra, 800 oroszországra, 450 Svajcra, 300 Hollandia és ugyanannyi Belgiumra, a többi pedig Svéd-, Norvégia, Dánorszag, a Balkán félsziget és Portugália között

oszlik meg. — Amerika Egyesült államának van 12500 hírlapja, Kanada és Ausztráliának egyenként 700. — A 300 hírlapból, mely Ázsiában lát napvilágot, Japánra kétharmad esik. Afrikában csak 200 újság jelenik meg, a Sündvél-szigetekeken 3. — Nyelvre nézve az első hely az angol lapokat illeli meg. Ezen nyelven nyomatnak 1700 újság, német nyelven 780, francia 680, spanyol 1200 olasz 1300 és magyar nyelven 600.

— **A gőzkazán-fűtők tanfolyama** a budapesti állami közép-ipariskolában (Budapest, VIII. ker., Népszínház-utca 8. sz.) október hó első napján nyílt meg s november hó közepéig tart. Ezen tanfolyamon a különféle szerkezetű lozomoból és stabil gőzkazánok szerkezetét és kezelését tanítják. Tanulóknak felvetének a 18. életévek betöltött, olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s ezek segédei, a lének földgöcsözásával foglalkozó gyárak munkásai, továbbá olyan tapasztalt, akik már foglalkoztak a kazánok körüli teendőkkel. A belépőkötöl erkölcsi bizonyítványt kívánatit. — **A tandíj 3 forint, mely összeget a beírás alkalmával kell lefizetni.** A beírások f. é. szeptember hó 20. napján kezdődnek s október 1. napjáig tartanak. — A felvételre jelentkező munkások tartoznak munkadínyveket előmutatni, azok akik munkában állának, a munkadínyve helyett a munkaadótól hozhatnak bizonyítványt arról, hogy jelenleg melyik szakban dolgozának.

— **A világ legnagyobb öröjait** most állítja fel a philadelphiai városnak kupolájára. A czimtaga átmérője 10 méter, az ornamentok hosszúsága 4, illetve 2½ méter. A harang 2500 kilót nyom. Az órat reggelenként gőpcg húzza fel, mely az épület pincejében van teállítva.

— **Előfizetési felhívás.** Folyó év október hó 1. jevel lapunk a hatodik evfolyam utolsó negyedébe lép, miért indítatva érezzük magunkat lapunk tisztelet olvasóit tisztelettel felkérni, miszerint előfizetéseiket melőbb megújítam szíveskednének Azon tisztelet olvasóinkat pedig, kik előfizetési díjjal már régebbi idő óta hátralekben vannak, tartozásukat melőbbi szíves kiegyenlítésere kérjük, mert a lap szerkesztését és tulajdonjogát ez év végével visszavonhatlanul le- és más kezébe tenni óhajtuk, mi miatt az anyagi kérdést addig teljesen rendbe hozni akarjuk.

A „Mura-szombat és vidék” kiadóhivatala.

Vegyes rövid hírek.

— **A megyéből.** A ságoti tükárosultak részére a m. kir. belügyminiszterium, valamint Hidaszay Kornél szombathelyi megyés püspök úr 100—100 forintot adományoztak. — Andráshy Antal szentgotthárdi királyi járásbírósi díjnek ugyanoda végrehátról nevezetelt ki. — A körmeneti kir. járásbíróshoz pedig az igazságügyminiszter Babos Kálmán körmendi lakost nevezte ki. — Hamvasdon egy 60 éves munkaképtelen ember egy kőrtérra felakasztotta magát. — A megyei levéltár Szombathelyen az országos levéltár mintájára újonnan rendeztetett be. — A horostyánkői körorvosi állomásra Schick Adolf gyakorló orvos vasaloztatott meg. — Szombathelyen a székesfehérvári szüntársulat október hó 1-én kezdi meg előadásait.

— **A hazából.** A pozsonyi dínamitgyár területén füstnélküli lőpor gyártása végett építendő gyár terveit a hadügyminiszter már véglegesén jóváhagyta. Az első lőpor-készletet a gyárnak már a jövő tavaszal kell a katonai hatóságoknak átadnia, azért a gyárnak november hó végéig készszen kell lennie. — A múlt napokban Hátzeg vidékén sok hó esett. A Rétyeztet és a mellette levő hegyek hóval vannak borítva. — Zupanszky Ferenc esakortnyai születésű napzamoso ezeltől egy héttel indult el Tatráfüredről Budapest felé és azóta nyugtalanul állt. — A pozsonyi kir. törvényszék elnökévé Petőcz Gábor pozsonyi királyi járásbíró nevezetelt ki. — A m. kir. igazságügyminiszter Szabó Jenő közejjé kir. járásbírósi aljelegyőt a szombathelyi kir. törvényszékhez helyezte át. — A debreczeni városban a királyi lovasöltölt 20 kros beöltött jéggyekkel közszelmele beosztatja s a jövedelmele a tolvaj tükárosultaknak adják. E ezimen már szep összeg folyt be. — „Nyugatmagyarországi Híradó” címűmel Pozsonyban az első magyar napilap jelent meg Vukovics Sándor dr. mint fő- és Sándor Endre felölös szerkesztése mellett. — A Vaskapu szabályozásának nagy művet folyó hó 15-én kezdték meg az erdeket hatalmas képviselőinek jelenlétében. A megkezdés ünneppéggel volt egybekerült. — Ö felcsége Festetics Tassilo grófnak a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **A külföldről.** Felsőleges királyiunk folyó hó 9-én a Chalazla-yachtion Oportóba érkezett és onnan a legszigorubb inkogbitában folytatja utját Lisszabon felé. — Ruttkayné Kossuth Lajza asszony Kossuth Lajos kérelmére Budapesten való

tartózkodását megrövidítette és hazatért. Kosuth ugyanis Luganoból haza érkezve, nővéreinek gyengéd ápolását tovább nem nélkülözheti. — A kolera Masszanában is kitört. — Az északamerikai Egyesült Államokban július havában 149 vasúti baleset történt. — Vlagyésztoiban a Kankasban Kairov Diaora herceget, ki tőrl-megölt egy 6 tagból álló családot, kivégezték. A gyilkos herceg, ki csak 30 éves volt, a vérgöngyest hosszú-ból követte el.

Közzgazdaság.

— A zöld borsó héját (beczójét) igen jól fe lehet használni. Ugyanis a zöld borsó héját, melyet rendszeren eldobunk, egy kevés szénasavas nátrion hozzáadásával vízből kifőzzük s aztán a levét átsűrítve, cukorral besűrítjük, kivonatot nyerünk, melyet levelek, bescináltak izletesebbé tételére igen jól fe lehet felni át használni, az ily kivonatot a friss zöld borsó ízével bírva.

— Ugorka-salátára való elttétele. Az ugorkát megtisztítva és vagdálva (de nem gyaluval, mert az igen vékonyra teszi), esavajjuk ki kezeink közt a mennyire csak lehet, rakjuk frögbe, vágy egészen új cserépfazékba, két ujnyira szélesen kézzel nyomjuk jól meg, két ujnyira pedig hirtünk reá darabos söt s ezt így felváltva folytatjuk, míg az edény megtelik. Napokig is készíthet, csak felül legyen rajta só. Telen, ha használni akarjuk, a kellő a kellő mennyiséget t-gyilk hideg vízbe és par órán át több leben az-tassuk, míg megkóstolva, a só már csak rendszeren érik rajta és csak akkor kell izlet-szerint ecettel és borsal frissen elkészíteni. Az így elkészült ugorka-salátára íze, szaga, színe tökéletesen olyan, mintha csak épen a kertből tépett ugorkából készült volna.

Felhívás!

A földmívelésnél foglalkozó gazdaközönseget tisztelettel figyelmeztetni van szerencsénk, hogy a rohamosan érkezteli megrendelések a mult szomban olyan manka-halmaz elé állítottak bennünket, hogy csak erő-feszítéssel voltunk képesek a gazdaközönseget kívánalmának eleget tenni. Ezt szem előtt tartva szükségesnek tartjuk már most jó előre azzal a tiszteletteljes figyelmeztetéssel járni a n. é. gazdaközönseghoz: *előzettségekkel azonnal megrendelésekkel bennünket a kellő időben meg-tisztelni, hogy a szállítás pontos határid-jét be-tarthassuk és elősegíthessük, hogy a szükséges gazdasági eszközök a gazda rendelkezésére idejében kényl lehessenek.* Tisztelettel:

Az „Első magyar gazdasági géppár részvénytársulat” üzletvezetője, Budapest, külső-váci-ut 7. sz.

CSARNOK

Lemondtam...

Lemondtam én az örömről,
Nem kell már a boldogság,
Mít ér a kincz, mi nek a bir?...
Lelkem más világba vágy.

Muló kéje a gyönyöröknek
Nálam helyt nem talál;
Leszámoltam a világgal
S várak téged, oh halál!

Szük a kebel két világnak.
Nem fér ott a szeretet,
Hol az önző szív mélyiben
Lakozik a gyűlölet.

Lemondok a földi üdvörl
S várak téged, oh halál!
Leszámoltam már a serral
Lelkem nyugtot ott talál.

MÁTYÁSDOMBI

Gondolj reám!

Ha szél fuvallma int-get,
Remény díszíti éltedet:
Gondolj reám!

Reményed ha valóra vál,
S örömmel jár a boldogság:
Gondolj reám!

Ha fájdalom busitana,
S vigaszt nem nyújt a jó aya:
Gondolj reám!

Emlémem tán megadja majd,
Mít büs szived oly hön öbajt:
Gondolj csak én reám!

MÁTYÁSDOMBI

Irodalom.

— A „Technologiai Lapok” f. évi 17-ik száma a következő tartalommal jelent meg: A Reishauer-féle srf-motörök. — A faipar a becsi gazdasági- és erdészeti kiállításán. Gani Károly. — Az alumínium (Folytatás) Illés Aladár. — Gómetriai közelmennyek bázisok száma. (Folytatás) Grünwaldt. — A vízvezeték, mázok és a vízvezeték. — Vegyes közlemények. — Találmányok listáinak kivonata. — Enekdélyeztet szabaddalmak. — Hirdetések. Ajánljuk az érdekeltek partfozsába!

A legkellemesebb szórakoztató egy jó lap s ezt csak egy 6 frtért megszerelheti minden család, ha megrendeli a „Képes Csalládi Lapok” című szépirodalmi és ismeret-terjesztő lapot, mely nem csak hasznos tanításokat, értelem, értelem és izlés nemestől olvasmányokat nyújt olvasóinknak, hanem „Nő a házban” című mellékletével ud tancsadója a család minden tagjának s gyönyörű, csak kiváló művészek által eredő képeivel a szép éreket is fejleszt. Hogy magasztos csejének a „Képes Csalládi Lapok” mennyire megfelel: azt legjobban bizonyítja ama közkezdeltésg, a melyben részszel, s előfizetőinek évről-évre szaporodo száma. A „Képes Csalládi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt, félre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 k s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetési levelezésről postautalványon intézendők, kíván-namra bármiken ingyen és bérmentve szolgál mutatóvány-számokkal. A legújabb (38-ik) szám következő változatos tartalommal jelent meg: „Más világ.” Regény. Folytatás. Nagyvárdy Mirától. „Anyámasszony katonája.” Költé-meny. Erdélyi Gyulaót. „Az emberök arcajataka és taglajataka.” Folytatás és vége. Dr. Takócs Auréliótól. „T-K.” „Alkonyfény.” Elbeszélés, folytatás. Kosovitz Rezsőtől. — „Az újhadás.” Költemény. Felolvasatott a Pe-tőf-társaság szepember 14-én tartott ülésen. Temerkedők. — „Mari.” Elbeszélés, folytatás. Bigiotti Erzsikeótól. — „A játék.” Vége Dr. Felmeri Lajosótól. „Idyll a háború alatt.” François Coppée regénye. Fordította Molnár Gyula. Vége. — Mindenféle: „A hét türe.” Tillygyi Mihályótól. — Képekhez. Irodalom és művészet. Hyman. — Képek: „Rezevdaszát.” — Szent-Jánosj ünepe. — „Jó regelt pulka bási!” — „Rajta kaptak.” — Regénymellék-let: „Igaz szerelmek.” Eredeti regény. Irta Miskolcay Henrik. (129—144. oldalig.)

H u m o r.

— A föld mozgásáról. Professor a vizsgálaton: „Ki észlelte először, hogy a föld mozog? Tanítvány, kinos hallgatás után: „Nő, a ki elő-zár kóstolta meg a szálló nedjét.”

A nap és éj hossza.

S. p.	A nap		A hold	
	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik
21.	5. 6	6. 0	1.31	9. 45
22.	5. 47	6. 57	2.37	10. 41
23.	5. 49	5. 55	3.33	11. 49
24.	5. 50	5. 53	4.20	12. 42
25.	5. 51	5. 51	4.57	1. 8
26.	5. 53	5. 49	5.27	2. 31
27.	5. 54	5. 47	5.52	3. 36

Piaci-árak.

Muraszombat, szept. 20

Buza uj	6.60	6.80
Rozs uj	5.30	5.50
Zab uj	5.70	6.
Hajdú	—	—
Köles	5.—	5.30
Bákköny	—	—
Lóher	42	46.—
Kukorica,	—	—
Lenmag	—	—

Neumann Adolf.

Vasuti menetrend.

Regedéből Spielteleknek

Indul reggel	4 óra 30 perczkor	és odaér 6 óra 14 perczkor
délután 10	25	12
délután 4	15	6

Spieltelekről Regedébe

Indul reggel	7 óra 20 perczkor	és odaér 9 óra 12 perczkor
délután 2	03	3
este 6	46	8

HIRDETÉSEK.

Kereset.

Egy bankintézet keres mindenütt egy-neket, törvényileg engedélyezett sorsje-gyek részletfizetés melletti eladására. Igen előnyös jutalék-feltételek.

Ajánlatot B J jegy alatt Goldberger A. V. hirdeti: iradához, Budapest, váci-utca 9 sz. intézendők. (520. 6—6.)

Légmentes-hygiénikus zárófödél
(Siemang-Guttman szabaddalma.)
Minden alkalommal szabaddalmával ellátás.
Kioszték, nyit s rnykcszeket, éjjeli edények, szoba-kioszték szá-mára. Szafóadókban, kórházak-ban, fordított esetekben, vasutak-nál és számos magánosznál ki-próbálva. Minden ily legmentes zá-ro födéllel ellátott edény tel-jesen szagtalan s abból semmi-lyen, az egészségnek ártalmas gázok el nem törzhatnak.
Dr. Korányi Frigyes kir. tan. Dr. Földes József Dr. Wiederhofer udv. tan. egyetemi tanárok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az új ta-lál-mány egészségügyi fon-tosságáról és kiváló cél-szerűségéről.
Az egyedüli gyártási jogot bírja:
ZELLERIN MÁTYÁS
cs. és kir. udv. szálló
Budapesti Nagycsárkány-utca 14. szám.
Képes árjegyzék: barm-niveküdnetek. Klárustók k. részletek. 194

Ujjonan javított
VAJKÖPÖLŐ
(VÁSÁRHELYI szabaddalma.)
Há o percz alatt a leggyorsabb kezelés mellett az éjszaki tejben, tejszín-vagy tejfőből a legzölésőbb tea-vaj készíthető.
Kittintette a bepesti orsz. kiállításban 1885-ben, a budapesti orsz. gazdasági egyesület, továbbá a berlini tejelőriök nagy egylete os az angol-land orsz. gazdasági egyesületét által megvizsgálva és kitüntette. 10—12° megasírás és jobb minőségű vaj. A vaj tartósabb. A visszamaradó tejszín-vagy tejszín-táblán meg használható. A kiosztók meg emul-gítohoz is nagyon kitűnő és ezért a bu-dapesti m. kir. vegy-társulat kísérleti állomás által ki lett állomás.
Az egyedüli gyártási jogot bírja:
ZELLERIN MÁTYÁS
cs. és kir. udv. szálló
Budapesti Nagycsárkány-utca 14. szám.
Képes árjegyzék: barm-niveküdnetek. Klárustók k. részletek. 194

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar naplap. **X-ik évfolyam.** A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar naplap.

BUDAPESTI HIRLAP.

Szerkesztők és laptulajdonosok: **Csukási József és Rákosi Jenő.**

A „Budapesti Hírlap”-nak a hazai műveltségközlönyv vettte meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönseget szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyar-ság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hírlap” politikai cikkeinek irányja, mint eddig, úgy ezertal is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. Politikai hírel széleskörű összeköttetések alapján a legmegszabott forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarországi politikai és közlelele felől távirati értesülésekkel látunk el rendszer levelekkel, minikkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap. „Budapesti Hírlap” távirati tudósításai manap mér teljesen egy fokón állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hírlap” Tárczrovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondolt rajta, hogy megmaradjon előkelő színvonalon. A napirovatok kiadás zurna-liszták szerkesztik s a helyi országos ismert legzölésőbb tudósítókra van bízva. Rendárueri és törvénykezsi rovatát külön-külön szerkesztői a főváros sűtöt eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Buda-pesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regényesrovatban csak kiváló írók leg-újabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. — Az előfizetéseket vidékről legzölészerűben postautalványval eszközölhetők küretkező cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalának, IV. kerület, Kálap-utca 16. szám.
(327. 3—1.)